

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **P. K.**, bývajúceho v B., adresa na doručovanie: B., zastúpeného JUDr. P. V., advokátom so sídlom v B., proti povinnému **M. K.**, bývajúcemu v D., **o vymoženie povinnosti odobratím vecí**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1 Er 27/1999, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. septembra 2010 sp. zn. 17 CoE 223/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu – uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica z 10. júla 2007 č.k. 20 Cb 1729/1994-40, ktorým bol schválený zmier zakladajúci povinnosť povinného vydať oprávnenému do 31. augusta 1997 ním označené hnutelné veci: 172 prepraviek PE, 16 prepraviek PP a 1 váhu a v tej istej lehote mu nahradiť trovy konania 600 Sk.

Oprávnený podal 4. februára 2004 na Okresnom súde Banská Bystrica „návrh na zmenu exekučného titulu v konaní 20 Cb 1729/1994“, na odôvodnenie ktorého uviedol, že s odstupom času už nevykonáva živnostenskú činnosť, presťahoval sa do Bratislavy a povinný medzičasom znehodnotil veci, núteného odobratia ktorých sa v exekučnom konaní domáhal. So zreteľom na to žiadal rozhodnúť o zmene exekučného titulu tak, aby povinného zaťažovala povinnosť zaplatiť mu 34 400 Sk (1 141,87 €).

Okresný súd Banská Bystrica uznesením zo 6. júla 2010 č.k. 1 Er 27/1999-68 zamietol návrh oprávneného na zmenu exekučného titulu. V odôvodnení citoval ustanovenia § 38 ods. 2, § 39 ods. 2 a § 41 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a konštatoval, že „v exekučnom konaní možno exekúciu vykonať len v súlade s obsahom výroku existujúceho exekučného titulu a exekučný súd si exekučný titul nemôže svojvoľne upravovať alebo meniť“. Poznamenal, že ak sa nepodarí uskutočniť exekúciu odobratím vecí a nepôjde o prípad uvedený v § 188 ods. 1 Exekučného poriadku, môže sa oprávnený domáhať voči povinnému náhrady škody, avšak iba „v základnom konaní“.

Proti uvedenému uzneseniu súdu prvého stupňa podal oprávnený odvolanie, v ktorom poukázal na obsah jeho návrhu na zmenu exekučného titulu a uviedol, že sa domáha jednak „zmeny v spôsobe výkonu exekúcie z odobratím vecí na výkon exekúcie niektorým zo spôsobov určených na vymáhanie peňažných pohľadávok, jednak odobratia poverenia na vykonanie exekúcie (zmeny v osobe exekútora) a nakoniec uloženia povinnosti povinnému nahradiť trovy exekúcie“. Zároveň poukázal na priet'ahy, ku ktorým došlo v exekučnom konaní zavinením súdneho exekútora, a tiež na to, že „z postupu súdu po doručení návrhu vyplýva, že konanie zaradil ako nové konanie do registra 8 C a až po viac ako jednom roku toto pochybenie odstránil a podradil návrh pod konanie 1 Er“. Súdu prvého stupňa tiež vytkol, že na prejednanie vecí nenariadil pojednávanie. V závere odvolania oprávnený z týchto dôvodov žiadal poverenému exekútorovi odobrať poverenie na vykonanie exekúcie a poveriť iného súdneho exekútora, aby od povinného vymohol 34 400 Sk s príslušenstvom a náhradu trov exekúcie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením z 30. septembra 2010 sp. zn. 17 CoE 223/2010 napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení za správne označil vyhodnotenie predmetného návrhu oprávneného podľa jeho obsahu (§ 41 ods. 2 O.s.p.) ako procesné podanie, ktorým chcel dosiahnuť, aby súdny exekútor už nevykonával exekúciu odobratím vecí, ale vymožením peňažnej čiastky. Odvolací súd pripomenul, že oprávnený v odvolaní sám poukazoval na túto povahu „návrhu na zmenu exekučného titulu“. Dodal, že exekučný súd pred rozhodnutím o tomto návrhu nemusel nariadiť pojednávanie, lebo nešlo o rozhodnutie vo veci samej. Konštatoval tiež, že oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora (§ 44 ods. 8 Exekučného poriadku) v danom prípade vôbec nepodal.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré neskôr doplnil jemu ustanovený advokát. Prípustnosť dovolania vyvodzoval dovolateľ z § 237 písm. f/ O.s.p. a tvrdil, že súdy mu v konaní odňali možnosť realizovať procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania tým, že jeho „návrh na zmenu exekučného titulu v konaní 20 Cb 1729/1994“ nesprávne považovali za procesný úkon urobený v už začatom exekučnom konaní, i keď v skutočnosti išlo o jeho návrh na začatie iného konania. Zdôraznil, že takto návrh pôvodne vyhodnotil a posudzoval aj Okresný súd Banská Bystrica v konaní sp. zn. 8 C 24/2004. V danom prípade nemal preto exekučný súd o uvedenom návrhu vôbec konať; návrh mal byť zapísaný do registra „C“ a posúdený v sporovom konaní. Dodal, že postupom súdov mu bolo odňaté aj právo „aspoň raz za konania vystúpiť pred súdom a predniesť svoj návrh, tvrdiť a predkladať dôkazy, ako aj vyjadriť sa k právnemu posúdeniu veci. Potom viac ako šesť rokov nekonanie o návrhu nemožno ospravedlniť“. Opodstatnenosť dovolania vyvodzoval oprávnený okrem vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tiež z toho, že v konaní podľa jeho názoru došlo k tzv. inej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a dovolaním napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Z týchto dôvodov žiadal rozhodnutia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný vo vyjadrení k dovolaniu a k doplneniu dovolania uviedol, že rozhodnutia súdov nižších stupňov sú správne a dovolateľ sa bezdôvodne domáha ich zrušenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd

rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Vo vyššie citovaných ustanoveniach sú síce – ako prípustný predmet dovolania – vymenované aj niektoré potvrdzujúce uznesenia odvolacieho súdu; dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ale nevykazuje znaky uznesení, proti ktorým je dovolanie prípustné. Prípustnosť dovolania oprávneného preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Oprávneným podané dovolanie by vzhľadom na to bolo procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Vzhľadom na § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k takej vade. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Podstatnú časť dovolacích námietok možno z hľadiska obsahového podriaďiť pod tvrdenie oprávneného, že mu v exekučnom konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

V zmysle § 41 ods. 2 O.s.p. každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený. Súdny nižších stupňov v danej veci postupovali v súlade s týmto ustanovením a návrh oprávneného zo 4. februára 2004 „na zmenu exekučného titulu v konaní 20 Cb 1729/1994“ posudzovali podľa toho, čo v ňom oprávnený vyjadril, resp. čo neskôr uviedol na jeho vysvetlenie. Pokiaľ oprávnený sám v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vysvetľoval, že týmto návrhom sa domáha „zmeny v spôsobe výkonu exekúcie z odobratím veci na výkon exekúcie niektorým zo spôsobov určených na vymáhanie peňažných pohľadávok, odobratia poverenia na vykonanie exekúcie (zmeny v osobe exekútora) a nakoniec uloženia povinnosti povinnému nahradiť trovy exekúcie“, nebol v ničom opodstatnený taký výklad „návrhu na zmenu exekučného titulu v konaní 20 Cb 1729/1994“, ktorý uvádza oprávnený v dovolaní a ktorý považuje za správny v dovolacom konaní. Dovolací súd pripomína, že sám oprávnený v odvolaní uviedol, že predmetný návrh bol pôvodne nesprávne zapísaný do registra „C“ a považovaný za návrh na začatie sporového konania a až neskôr správne považovaný za návrh týkajúci sa daného exekučného konania. Oprávnený svojou argumentáciou obsiahnutou v dovolaní popiera to, čo sám výslovne uviedol v odvolaní. Na tomto základe dovolací súd uzatvára, že oprávneným namietaný postup súdov bol v súlade so zákonom a obsah spisu v ničom neodôvodňuje opačný názor. Postupom, ktorý bol v súlade so zákonom, nemohla byť oprávnenému odňatá možnosť realizovať jeho procesné oprávnenia účastníka konania (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Len ako poznámku k vyššie uvedenému dovolací súd uvádza, že exekučný súd je obsahom exekučného titulu viazaný a musí z neho vychádzať. Zákon nedáva exekučnému súdu žiadnu možnosť meniť práva a povinnosti oprávneného a povinného, ktoré vyplývajú

z exekučného titulu. Oprávnený sa v exekúcii môže voči povinnému domôcť vždy len splnenia tej povinnosti, ktorá bola uložená v exekučnom titule. Ustanovenie § 188 ods. 1 Exekučného poriadku, na ktoré bolo v konaní tiež poukázané, sa týka prípadu, v ktorom sa nepodarí odobrať vec uvedenú v návrhu na vykonanie exekúcie a oprávnenému sa vytvára možnosť zadovážiť si v rámci exekúcie (inú) vec rovnakého druhu a akosti na trovy a nebezpečenstvo povinného; ani v tom prípade ale nejde o zmenu exekučného titulu.

K dovolacej námietke o priet'ahoch v konaní dovolací súd uvádza, že priet'ahy v konaní nie sú judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za dôvod, ktorý by zakladal procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 4/2005). Tvrdenie oprávneného, že v konaní došlo k priet'ahom [i keby bolo opodstatnené (pozn.: dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal)], sa netýka okolnosti spôsobilej založiť prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa § 251 ods. 4 O.s.p. sa na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak; rozhoduje sa však vždy uznesením (pozn.: osobitným predpisom sa tu rozumie Exekučný poriadok). Exekučný poriadok neobsahuje ustanovenie upravujúce nariadenie súdneho pojednávania v exekučnom konaní. Keďže v tomto smere „neustanovuje inak“, vzťahuje sa aj na jeho nariad'ovanie v exekučnom konaní ustanovenie § 115 O.s.p., ktoré súdu ukladá povinnosť nariadiť pojednávanie na prejednanie veci samej. Odvolací súd preto správne konšatoval, že v danom prípade nebolo povinnosťou súdu prvého stupňa nariadiť pred rozhodnutím o uvedenom návrhu pojednávanie, lebo nešlo o rozhodnutie vo veci samej. Keďže pojednávanie nebolo nariadené (a pred rozhodnutím o návrhu oprávneného na zmenu exekučného titulu nebolo potrebné vykonať dokazovanie), nemali účastníci daného exekučného konania tie procesné oprávnenia, ktoré by mali, ak by bolo pojednávanie nariadené. Neopodstatnené sú preto tiež námietky oprávneného, týkajúce sa dokazovania, oboznámenia s jeho výsledkami a možnosti vyjadriť sa k veci a dôkazom, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal.

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd vždy prihliadnuť (§ 242 ods. 1 O.s.p.), je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Iná vada konania je právne

relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Iná vada je ale (iba) prípustný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama vada tejto povahy však prípustnosť dovolania nezakladá.

K námietke, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď aj R 54/2012).

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie oprávneného neprípustné. Vzhľadom na to dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní procesne úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal povinnému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na rozhodnutie o trovách dovolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyšší súd Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. augusta 2012

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Mgr. Patrícia Špacírová